

[Eva Møller]

meget stor del af besparelserne finder sted som lærerafskedigelser, vel igen på grund af den manglende planlægning. Det er så forholdsvis nemt at afskedige nogle mennesker, nemmere end at lukke nogle institutter el. lign. Der står bygningerne jo og skal drives og vedligeholdes.

Jeg har konstateret, at vi ikke er de eneste, der er bekymrede. Jeg har set, at Akademikernes Centralorganisation i dag har bedt om forhandlinger med ministeren for at få at vide, hvordan lærerafskedigelserne skal finde sted.

Jeg blev ikke beroliget af ministerens udtalelser i starten, hvor hun sagde, at der ikke skulle finde nogen afskedigelser sted af faste lærere, men af deltidslærere. Den undervisningsminister, som – jeg skal ikke sige med glæde, men i hvert fald forholdsvis ubekymret – nu afskediger en række deltidslærere, en række lærere, som har kontakt til det omgivende samfund, det samfund, som ministeren ellers altid plejer at tale så varmt for, når vi andre taler om, at det måske ikke er særlig rimeligt, at man for at komme ind på universiteterne skal have erhvervs erfaring på den ene eller den anden led, den undervisningsminister siger også, at det er væsentligt, at man kender til samfundet, når man skal være akademiker. Nu skærer hun med et snuptag alle deltidslærerne væk, alle de lærere, som fungerer ude omkring i samfundet, og som kunne være med til at bringe samfundets impulser med ind på universiteterne og de øvrige højere læreanstalter og kunne tage tankerne fra universiteterne og læreanstalterne med ud i samfundet. Jeg kan næsten ikke forstå, at det er den samme undervisningsminister, som kan optræde så forskelligt i forskellige situationer.

Vi er bekymrede ligesom Akademikernes Centralorganisation, hvis afskedigelserne skal ske efter anciennitetsprincippet. Vi ved, at vi har en forskerpukkel i øjeblikket. Vil den ikke kun blive forstørret, hvis vi afskediger alle de yngste?

Vi spekulerer på, om andendelsundervisningen kan gennemføres i tilstrækkeligt omfang. Vi ved, at andendelsundervisning, den sidste del af undervisningen, ikke er nær så obligatorisk som førstedelsundervisningen, begynderundervisningen. Vil man ikke med nedskæringerne opnå, at der ikke bliver

plads til og mulighed for den sidste del af undervisningen?

Vi spørger også, om det kan være rimeligt – som jeg ved det sker på Københavns universitet – at man skal undvære stort set alle instruktorerne på første del. Jeg er ikke sikker på, det er den rigtige måde at spare på.

Vi ville godt have haft, at man havde undersøgt samtlige muligheder for sammenlægning, samlæsning, på tværs af fakulteter, mellem institutter og på tværs af læreanstalter osv., og at alle muligheder for reallokering osv. var undersøgt. Vi føler os ikke overbevist om, at det er sket.

Jeg spekulerer på, om budgetreformen og de her foreliggende besparelser er i overensstemmelse med styrelsesloven, som dog havde til hensigt, at en række administrative og økonomiske beføjelser skulle lægges ud til de enkelte læreanstalter. Nu pålægger man dem ovenfra, at de skal spare på de og de områder, og fratager dem dermed set med mine øjne mulighederne for indbyrdes at finde ud af, hvor det var rimeligst at lave besparelserne.

Jeg føler mig heller ikke helt tryk ved, at det er undervisningsministeriet alene, der fastlægger forholdet mellem de aktive studerende og lærerne. Jeg synes nok, at man her kunne ønske en større indflydelse fra de faglige landsudvalg og fra institutterne. Jeg ved, det på det seneste er blevet lovet dem, at de ville blive hørt, men jeg ville godt have haft, at det var sket på forhånd.

Tilsvarende synes jeg også, de tider, der ligger for lærerforberedelse, kunne være noget, der kunne have været genstand for drøftelse i studienævn o. lign., og jeg vil bede om, at man undersøger mulighederne for at lave kontraktforskning og rekvireret undervisning, således at vi måske udefra, fra det samfund, som vi jo omgiver de højere læreanstalter med, kunne få nogle penge, så vi kunne få en vekselvirkning mellem vores højere læreanstalter og samfundet.

Jeg vil slutte med at sige, at jeg synes, det vil være rimeligt, at en lang række af de overvejelser, jeg har gjort mig til talsmand for her, sker i ministeriet, inden man næste gang skal have nedskæringer. Jeg tror nemlig ikke, det er sidste gang, vi oplever nedskæringer.

Jeg vil opfordre ministeren til, at en række af dem sker allerede nu, inden vi til foråret